

A N T I G O N H

M e t a f r a s i s e i s

• Μετάφραση Στίχων: 1-99

ΑΝΤΙΓΟΝΗ: Πολυαγαπημένη μου αδερφή Ισμήνη, άραγε ξέρεις αν υπάρχει καμιά από τις συμφορές που μας κληροδότησε ο Οιδίποδας που να μην την εκτελεί ο Δίας σ' εμάς (ενάντια) που ακόμα ζούμε; Γιατί τίποτα δεν υπάρχει ούτε δυσάρεστο, ούτε γεμάτο συμφορά ούτε ντροπή , ούτε επονείδιστο, που να μην έχα δει μέσα στα δικά σου και τα δικά μου βάσανα. Και τώρα (τι είναι) πάλι αυτή η διαταγή (που) λένε ότι διακήρυξε ο στρατηγός πριν από λίγο σε ολόκληρη την πόλη; Ξέρεις τίποτε και έχεις ακούσει; Ή μήπως σου διαφεύγει ότι έρχονται ενάντια στους αγαπημένους κακά που ταιριάζουν στους εχθρούς;

ΙΣΜΗΝΗ: Σε μένα τουλάχιστον Αντιγόνη, κανένας λόγος δεν έφτασε για τα αγαπημένα μου πρόσωπα (για τους αγαπημένους) ούτε ευχάριστος ούτε δυσάρεστος, αφότου δύο εμείς στερηθήκαμε τα δυο μας αδέλφια που σκοτώθηκαν σε μια μέρα με αιμοβαίο φόνο. Από τότε όμως που ο στρατός των Αργείων τράπηκε σε φυγή, τη νύχτα αυτή, τίποτα περισσότερο δε γνωρίζω, ούτε ότι είμαι πιο ευτυχισμένη ούτε πιο δυστυχισμένη.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ: Ήμουνα σίγουρη και γι' αυτό το λόγο ζήτησα να σε φέρω έξω από τις εξώπορτες του ανακτόρου για να (τα) ακούσεις μόνη.

ΙΣΜΗΝΗ: Τι συμβαίνει λοιπόν; Γιατί δείχνεις ότι κάποια είδηση σε βασανίζει;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ: Γιατί από τα δύο μας αδέλφια ο Κρέοντας τον ένα (έκρινε) άξιο ταφής, ενώ τον άλλο ανάξιο (να ταφεί). Τον Ετεοκλή διέταξε να θάψουν, ώστε να είναι τιμημένος ανάμεσα στους νεκρούς στον κάτω κόσμο , αφού του φέρθηκε, όπως υποστηρίζουν , με δίκαιη κρίση και σύμφωνα με τον νόμο, αλλά το κορμί του Πολυνείκη, ο οποίος πέθανε με αξιολύπητο τρόπο, λένε ότι έχει διακηρυχθεί στους πολίτες κανείς να μην τον θάψει , κανείς να μην τον κλάψει, αλλά να τον αφήσουν άκλαυτο, άταφο, γλυκό εύρημα στα όρνια που λαίμαργα ψάχνουν για την τροφή τους. Τέτοια λένε ότι έχει διακηρύξει ο καλός ο Κρέοντας για σένα και για μένα – λέω και για μένα- και λένε ότι έρχεται εδώ για να διακηρύξει αυτά δημόσια, ώστε να είναι σαφή σε όσους δεν ξέρουν, και δεν θεωρεί την υπόθεση κάτι ασήμαντο, αλλά τον περιμένει ο θάνατος με δημόσιο λιθοβολισμό μπροστά στην πόλη (εκείνον), ο οποίος κάνει κάτι από αυτά. Έτσι έχουν αυτά για σένα, και γρήγορα θα αποδείξεις αν γεννήθηκες από ευγενική γενιά και γενναία στο ήθος ή τιποτένια από ευγενική γενιά.

ΙΣΜΗΝΗ: Αν έτσι έχουν τα πράγματα, τι όφελος θα μπορούσα να φέρω δύστυχη, με το να χαλαρώνω η να σφίγγω τον κόμπο;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ: Σκέψου , αν θα με βοηθήσεις και θα συνεργαστείς μαζί μου.

ΙΣΜΗΝΗ: Για ποια επικίνδυνη πράξη; Τι τάχα έχεις στο μυαλό σου;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ: Αν θα σηκώσεις το νεκρό με αυτό εδώ το χέρι;

ΙΣΜΗΝΗ: Αλήθεια σκέφτεσαι να θάψεις αυτόν, αν και απαγορεύεται ρητά στους πολίτες;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ: Το δικό μου βέβαια και τον δικό σου αδερφό , αν συ δε θέλεις. Γιατί δεν θα κατηγορηθώ ότι τον πρόδωσα.

ΙΣΜΗΝΗ: Δύστυχη, ενώ ο Κρέοντας το έχει απαγορεύσει;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ: Άλλα αυτός δεν έχει κανένα δικαίωμα να με εμποδίσει να θάψω τους δικούς μου.

ΙΣΜΗΝΗ: Αλίμονο! Σκέψου , αδερφή (μου) , πόσο μισητός και ντροπιασμένος μας χάθηκε ο πατέρας μας αφού χτύπησε δυνατά τα δυο του μάτια με το ίδιο του το χέρι για τα αμαρτήματα που μόνος του έφερε στο φως. Έπειτα η μάνα και η γυναίκα του, διπλό όνομα(για το ίδιο πρόσωπο) πέθανε ντροπιασμένη με πλεκτή θηλιά. Τρίτη συμφορά, τα δυο μας αδέλφια που αλληλοσκοτώθηκαν οι δυστυχισμένοι σε μια μέρα, βρήκαν αιμοβαίο θάνατο με χέρια που σήκωσαν ο ένας εναντίον του άλλου. Τώρα πάλι σκέψου πόσο ατιμωτικά θα χαθούμε που έχουμε μείνει ολομόναχες, αν παραβούμε την απόφαση ή την βασιλική εξουσία, παραβιάζοντας τον νόμο. Άλλα πρέπει να σκεφτείς το εξής, ότι δηλαδή γεννηθήκαμε γυναίκες , και από την άλλη δεν μπορούμε να τα βάζουμε με άντρες. Ύστερα επίσης ότι κυβερνιόμαστε από ισχυρότερους, ώστε να υπακούμε και σ' αυτά και ακόμα οδυνηρότερα από αυτά. Εγώ λοιπόν θα υποταχθώ στους

άρχοντες παρακαλώντας αυτούς που είναι στον κάτω κόσμο να με συγχωρήσουν, επειδή κάνω αυτά χωρίς τη θέλησή μου, γιατί το να κάνει κανείς ανώτερα από τις δυνάμεις του είναι εντελώς ανόρθωτο.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ: Ούτε θα σε παρακαλούσα, ούτε θα δεχόμουν τη σύμπραξή σου με ευχαρίστηση, εάν δεν ήθελες ακόμα και τώρα να με βοηθήσεις. Μα έχει όποια γνώμη θέλεις, εγώ όμως εκείνον θα θάψω. Θα είναι ωραίο για μενα να θάψω τον αδερφό μου και να πεθάνω. Μαζί του αγαπημένη θα αναπαύομαι πλάι σε αγαπημένο, αφού διαπράξω μια ιερή παρανομία, γιατί είναι περισσότερος ο καιρός που πρέπει να αρέσω σ' αυτούς που είναι στον κάτω κόσμο, παρά σ' αυτούς που είναι εδώ (επάνω). Γιατί αιώνια εκεί θα κείτομαι. Αν εσύ το κρίνεις σωστό, περιφρόνα όσα είναι τίμια για τους θεούς.

ΙΣΜΗΝΗ: Εγώ δεν περιφρονώ αυτά, από τη φύση μου όμως είμαι ανίκανη να ενεργώ ενάντια στη θέληση των πολιτών.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ: Εσύ αυτά να προφασίζεσαι, εγώ όμως θα πάω να σωρεύσω χώμα για να φτιάξω τάφο για τον πολυαγαπημένο αδελφό.

ΙΣΜΗΝΗ: Αλίμονο δυστυχισμένη, πόσο φοβάμαι για σενα!

ΑΝΤΙΓΟΝΗ: Μη φοβάσαι για μένα, για τη δική σου μοίρα φρόντιζε.

ΙΣΜΗΝΗ: Όμως τουλάχιστον σε κανέναν μην αποκαλύπτεις αυτό το έργο (σχέδιο), κράτησέ το μυστικό, όμοια κι εγώ (θα πράξω).

ΑΝΤΙΓΟΝΗ: Αλίμονο, διακήρυξέ το σε όλους, πολύ πιο μισητή θα είσαι αν σωπάσεις, εάν σε όλους δεν διακηρύξεις αυτά εδώ.

ΙΣΜΗΝΗ: Έχεις θερμή καρδιά για ψυχρά πράγματα.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ: Άλλα ξέρω ότι είμαι αρεστή σ' εκείνους που πρέπει περισσότερο να αρέσω.

ΙΣΜΗΝΗ: Αν θα έχεις και τη δύναμη, αλλά επιδιώκεις τα αδύνατα.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ: Θα σταματήσω βέβαια, όταν πια δεν έχω δύναμη.

ΙΣΜΗΝΗ: Καθόλου όμως δεν πρέπει τα αδύνατα κανείς να κυνηγά.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ: Αν συνεχίσεις να λες αυτά, θα μισηθείς από μενα, δίκαια θα σε μισεί για πάντα ο νεκρός. Άλλα άφησε εμένα και τη δική μου παραφροσύνη να πάθω αυτό το φοβερό, γιατί τίποτα τόσο φοβερό δεν θα πάθω ώστε να μην πεθάνω έντιμα.

ΙΣΜΗΝΗ: Άλλα προχώρα, αν έτσι κρίνεις, αυτό μόνο να ξέρεις, ότι βαδίζεις ασυλλόγιστη, όμως αληθινά αγαπημένη στους αγαπημένους.

- **Μετάφραση Στίχων: 280-331**

ΚΡΕΩΝ: Πάψε, προτού με γεμίσεις θυμό με τα λόγια σου, μήπως αποδειχτείς άμυναλος αν και είσαι γέρος. Γιατί λες πράγματα ανυπόφορα, όταν υποστηρίζεις ότι οι θεοί προνοούν γι' αυτόν τον νεκρό. Ποίο από τα δύο, επειδή τον τιμούσαν σαν ευεργέτη έθαπταν αυτόν, ο οποίος ήθελε αν κάψει τους περίστυλους ναούς και τα αφιερώματά (τους) και τη γη εκείνων να ερημώσει και να καταλύσει τους νόμους; Ή μήπως βλέπεις οι θεοί να τιμωρούν τους κακούς; Δεν είναι δυνατό. Άλλα κάποιοι άντρες μέσα στην πόλη από την πρώτη στιγμή της βασιλείας μου που με δυσκολία υπέφεραν τη διαταγή μου, σιγομουρμούριζαν εναντίον μου κρυφά κουνώντας το κεφάλι, ούτε έβαζαν κάτω από τον ζυγό υπάκουα τον τράχηλο, ώστε να πειθαρχήσουν σ' εμένα. Από αυτούς εδώ (τους πολίτες) γνωρίζω πολύ καλά ότι παρασυρμένοι αυτοί με χρήματα έκαναν αυτά εδώ. Γιατί καμιά συνήθεια ανάμεσα στους ανθρώπους δεν βλάστησε άλλη τόσο κακή σαν το χρήμα. Αυτό και πόλεις κυριεύει, αυτό και ξεσπιτώνει άντρες, αυτό και καθοδηγεί και διαστρέφει τις δίκαιες γνώμες των ανθρώπων, ώστε να στρέφονται σε αισχρές πράξεις. Δείχνει δε στους ανθρώπους να κάνουν πανουργίες και να γνωρίζουν κάθε ανόσιο έργο. Όσοι όμως πληρώθηκαν και έκαναν αυτά εδώ, αργά ή γρήγορα πέτυχαν ώστε να τιμωρηθούν. Αν βέβαια τιμώ και σέβομαι τον Δία, καλά κατάλαβέ το με όρκο σου το λέω, αν δεν βρείτε και παρουσιάσετε μπροστά στα μάτια μου (τον δράστη) αυτής της ταφής, δεν θα είναι αρκετός για σας παρά μόνο ο θάνατος, πριν ζωντανοί στην κρεμάλα φανερώσετε αυτήν εδώ την παρανομία. Αφού μάθετε από πού πρέπει να ζητάτε το κέρδος από δω και πέρα, από κει να το αρπάζετε, για να αντιληφθείτε ότι δεν πρέπει να αγαπάτε να κερδίζεται από παντού. Γιατί μπορεί να δεις από τα παράνομα κέρδη τους περισσότερους να καταστρέφονται, παρά να έχουν σωθεί.

ΦΥΛΑΚΑΣ: Θα μου επιτρέψεις να πω κάτι ή να φύγω χωρία να πω τίποτα αφού κάνω μεταβολή;

ΚΡΕΩΝ: Δεν καταλαβαίνεις ότι και τώρα λες ενοχλητικά;

ΦΥΛΑΚΑΣ: Στ' αυτιά ή στην ψυχή ενοχλείσαι;

ΚΡΕΩΝ: Τι λοιπόν κανονίζεις πού είναι η λύπη μου;

ΦΥΛΑΚΑΣ: Αυτός ο οποίος το έκανε ταράζει την ψυχή σου, εγώ μόνο τα αυτιά σου.

ΚΡΕΩΝ: Αλίμονο πόσο φαίνεται ότι γεννήθηκες φλύαρος.

ΦΥΛΑΚΑΣ: Σε καμιά περίπτωση δεν έχω κάνει αυτή την πράξη.

ΚΡΕΩΝ: Και μάλιστα αφού πούλησες βέβαια την ψυχή σου για χρήματα.

ΦΥΛΑΚΑΣ: Αλίμονο! Αλήθεια είναι φοβερό να σχηματίζει λανθασμένες αντιλήψεις εκείνος που παίρνει αποφάσεις.

ΚΡΕΩΝ: Κάνε τον έξυπνο τώρα με τη λέξη δόξα. Εάν δε μου αποκαλύψετε αυτούς οι οποίοι έκαναν αυτά, θα ομολογήσετε ότι τα ανέντιμα κέρδη φέρνουν συμφορές.

ΦΥΛΑΚΑΣ: Μακάρι και κάτι περισσότερο να βρεθεί (ο δράστης). Εάν όμως πιαστεί ή όχι, γιατί αυτό θα το κρίνει η τύχη, με κανένα τρόπο δε θα με δεις να ξανάρθω εδώ. Γιατί και τώρα επειδή σώθηκα, χωρίς να το ελπίζω και να το περιμένω, χρωστώ στους θεούς μεγάλη ευγνωμοσύνη.

- **Μετάφραση Στίχων: 441-425**

ΚΡΕΩΝ: Σ' εσένα, σ' εσένα μιλάω, που σκύβεις το κεφάλι (κάτω) στο έδαφος, ομολογείς ή αρνείσαι ότι έκανες αυτά εδώ;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ: Και ομολογώ ότι (τα) έκανα και δεν αρνούμαι ότι (τα) έκανα.

ΚΡΕΩΝ: Εσύ μπορείς να πας όπου θέλεις απαλλαγμένος από την βαριά κατηγορία. Και συ πες μου, όχι με πολυλογία, αλλά με συντομία, γνώριζες ότι είχε διακηρυχθεί να μην τα κάνεις αυτά;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ: Το ήξερα. Πώς ήταν δυνατόν να μην το ξέρω; Ήταν σε όλους γνωστά.

ΚΡΕΩΝ: Και είχες λοιπόν το θράσος να παραβείς αυτούς εδώ τους νόμους;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ: Ναι, γιατί δεν ήταν ο Δίας αυτός που είχε διακηρύξει σ' εμένα αυτά, ούτε η θεία Δίκη που κατοικεί μαζί με τους θεούς του κάτω κόσμου όρισε τέτοιους νόμους μέσα στους ανθρώπους. Ούτε μπορούσα να φανταστώ ότι τα δικά σου κηρύγματα έχουν τόση δύναμη, ώστε να μπορείς (εσύ), αν και (είσαι) θνητός, να ξεπεράσεις τους άγραφους και απαρασάλευτους νόμους των θεών. Γιατί δεν υπάρχουν αυτά σήμερα βέβαια και χτες, αλλά έχουν αιώνια ισχύ, και κανείς δε γνωρίζει από πότε εμφανίστηκαν. Κι ούτε μπορούσα εγώ, επειδή φοβήθηκα την αλαζονεία κανενός ανθρώπου, να παραβώ αυτά, και γι' αυτό να βρω τιμωρία μπροστά στους θεούς. Γιατί ήξερα πολύ καλά πως θα πεθάνω, πώς όχι; Κι αν ακόμα εσύ δεν είχες βγάλει τη διαταγή (σου). Αν όμως θα πεθάνω πριν από το μοιραίο χρόνο κέρδος εγώ αυτό το θεωρώ. Γιατί όποιος ζει μέσα σε μεγάλη δυστυχία, όπως εγώ, πώς δεν έχει αυτός κέρδος όταν πεθάνει; Έτσι και για μένα τουλάχιστον, να έχω αυτή τη μοίρα δε με λυπεί καθόλου. Άλλα αν ανεχόμουν το πτώμα του αδελφού από την ίδια μάνα να μένει άταφο μετά τον θάνατό του, για κείνα θα λυπόμουν, για τούτα εδώ όμως, δε λυπάμαι. Αν όμως τώρα σου φαίνομαι ότι τυχαίνει να κάνω ανοησίες, ίσως από έναν ανόητο θεωρούμαι ανόητη.

ΧΟΡΟΣ: Ο χαρακτήρας της κόρης φαίνεται ότι είναι σκληρός, από σκληρό πατέρα και δε γνωρίζει να υποχωρεί (μπροστά) στις συμφορές.

ΚΡΕΩΝ: Μάθε όμως ότι τα πιο αλύγιστα φρονήματα ταπεινώνονται πολλές φορές και μπορείς να δεις το πιο σκληρό σίδηρο, πυρακτωμένο και άκαμπτο, ραγίζει και σπάει τις πιο πολλές φορές. Και ξέρω ότι τα αγριεμένα άλογα δαμάζονται με μικρό χαλινάρι. Γιατί δεν επιτρέπεται να υπερηφανεύεται (εκείνος) ο οποίος είναι δούλος των άλλων. Αυτή ήξερε καλά να αυθαδιάζει τότε, όταν παρέβαινε τους νόμους που έχουν θεσπιστεί. Αυτό δε (είναι) δεύτερη αυθάδεια, αφού έκανε ότι έκανε, να καυχέται γι' αυτά και να χλευάζει. Αλήθεια τώρα εγώ δεν είμαι άντρας, αυτή θα είναι άντρας, αν η νίκη αυτή εξακολουθεί να μένει χωρίς τιμωρία. Όμως, ας είναι της αδερφής μου κόρη, ας είναι ο πιο κοντινός μου συγγενής απ' όλη μας την συγγένεια, που προστατεύει ο Έρκειος Δίας, η ίδια αυτή και η αδερφή της δεν θα ξεφύγουν από τον πιο άσχημο θάνατο. Γιατί και εκείνη λοιπόν κατηγορώ εξίσου, ότι δηλαδή σκέφτηκε και σχεδίασε αυτή την ταφή. Φωνάζετε κι αυτήν. Γιατί πριν λίγο την είδα μέσα μαινόμενη και να μην έχει το λογικό της. Συνήθως η ψυχή αυτών που μηχανεύονται άσχημες πράξεις στο σκοτάδι προδίδεται ως ένοχη. Δε χωνεύω όμως

όταν συλληφθεί κάποιος την ώρα που κάνει τι κακό, ύστερα να θέλει να παρουσιάσει αυτό ως ωραίο.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ: Θέλεις τίποτα μεγαλύτερο από το να με συλλάβεις και να με θανατώσεις;

ΚΡΕΩΝ: Εγώ τουλάχιστον τίποτα, αφού έχω αυτό τα έχω όλα.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ: Γιατί λοιπόν αργείς (να με θανατώσεις;). Γιατί κανένας από τους δικούς σου λόγους δε μου είναι ευχάριστος, και μακάρι ποτέ να μη μου είναι ευχάριστος, το ίδιο και σ' εσένα τα δικά μου λόγια, είναι φυσικό να σου είναι δυσάρεστα. Κι όμως από πού θα κέρδιζα δόξα λαμπρότερη παρά θάβοντας τον αδερφό μου; Όλοι αυτοί θα ομολογούσαν ότι αυτό τους αρέσει, αν ο φόβος δεν τους έκλεινε το στόμα. Άλλα ο τύραννος εκτός από τα άλλα πλεονεκτήματα που έχει, μπορεί ακόμα και να κάνει και να λέει ό,τι θέλει.

ΚΡΕΩΝ: Εσύ μόνη από αυτούς εδώ τους Καδμείους βλέπεις αυτό (έτσι)

ΑΝΤΙΓΟΝΗ: Και αυτοί το βλέπουν, όμως για χάρη σου κλείνουν το στόμα.

ΚΡΕΩΝ: Εσύ δεν ντρέπεσαι επειδή σκέφτεσαι διαφορετικά από αυτούς εδώ;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ: (Δεν ντρέπομαι) γιατί δεν είναι ντροπή να τιμάς τους αδελφούς (από τα ίδια σπλάχνα).

ΚΡΕΩΝ: Δεν ήταν λοιπόν αδελφός από το ίδιο αίμα και αυτός που σκοτώθηκε απέναντι ακριβώς;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ: Από το ίδιο αίμα ήταν από μια μάνα και από τον ίδιο πατέρα.

ΚΡΕΩΝ: Πώς λοιπόν προσφέρεις τιμές (στον Πολυνείκη) , που είναι ασέβεια για κείνον;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ: Δε θα συμφωνήσει με αυτά ο νεκρός που έχει σκοτωθεί.

ΚΡΕΩΝ: (Θα συμφωνήσει με αυτά) βέβαια, αν τον τιμάς εξίσου με τον ασεβή.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ: (Τον τιμώ) γιατί διόλου δεν χάθηκε σαν δούλος , αλλά σαν αδελφός.

ΚΡΕΩΝ: Προσπαθώντας βέβαια να καταστρέψει αυτήν εδώ τη χώρα , ενώ ο άλλος (χάθηκε) αφού υπερασπίστηκε (αυτήν εδώ τη χώρα)

ΑΝΤΙΓΟΝΗ: Όμως ο Άδης βέβαια επιθυμεί του νόμους ίσους.

ΚΡΕΩΝ: Άλλα ο ενάρετος δεν είναι ίδιος με τον κακό ώστε να λάβει την ίδια τιμή.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ: Ποιος ξέρει αν αυτά είναι καθαρά στον κάτω κόσμο;

ΚΡΕΩΝ: Λοιπόν αλήθεια ο εχθρός ποτέ δεν είναι φίλος, ακόμα κι όταν πεθαίνει.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ: Δε γεννήθηκα λοιπόν για να συμμερίζομαι το μίσος , αλλά την αγάπη.

ΚΡΕΩΝ: Αν πρέπει λοιπόν να αγαπάς, αγάπα εκείνους όταν πας στον κάτω κόσμο, όσο όμως εγώ ζω, δε θα κυβερνήσει γυναίκα.

- **Μετάφραση Στίχων: 526-560**

ΧΟΡΟΣ: Άλλα να αυτή εδώ η Ισμήνη μπροστά στις πύλες, χύνοντας κάτω δάκρυα γι' αγάπη αδελφική, και ένα σύννεφο πάνω από τα φρύδια της ασχημίζει το κατακόκκινο πρόσωπό της, υγραίνοντας το ωραίο μάγουλο.

ΚΡΕΩΝ: Εσύ, που μέσα στο σπίτι μου σαν οχιά κρυμμένη μου έπινες το αίμα κρυφά, ούτε καταλάβαινα ότι έτρεφα δυο συμφορές και επαναστάτριες, εμπρός λοιπόν πες μου, κι εσύ θα ομολογήσεις ότι πήρες μέρος σ' ετούτη την ταφή ή θα ορκιστείς ότι δεν ξέρεις τίποτα;

ΙΣΜΗΝΗ: Το έχω κάνει το έργο (της ταφής), αν βέβαια αυτή εδώ συμφωνεί, και έχω στην κατηγορία μερίδιο και δέχομαι την κατηγορία.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ: Όμως η δικαιοσύνη δε θα στο επιτρέψει βέβαια αυτό, γιατί ούτε θέλησες ούτε εγώ σε έκανα συνεργό.

ΙΣΜΗΝΗ: Άλλα μέσα στις συμφορές σου δεν ντρέπομαι να γίνομαι συνταξιδιώτης των βασάνων σου.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ: Ο Άδης και οι κάτω θεοί ξέρουν καλά ποιοι έκαναν αυτή την πράξη κι εγώ όποια αγαπά με λόγια δεν την θεωρώ δικό μου άνθρωπο.

ΙΣΜΗΝΗ: Αδελφή, μη μου στερήσεις αλήθεια την ταφή, μαζί σου να πεθάνω και να εξαγνίσω τον νεκρό.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ: Αρνούμαι να πεθάνεις μαζί μου, ούτε να κάνεις δικά σου αυτά που δεν άγγιξες. Θα είναι αρκετό ότι πεθαίνω εγώ.

ΙΣΜΗΝΗ: Και στη ζωή ποια χαρά (θα έχω) αν στερηθώ εσένα;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ: Τον Κρέοντα ρώτα, γι' αυτόν να νοιάζεσαι.

ΙΣΜΗΝΗ: Γιατί με λυπείς γι' αυτά , χωρία κανένα όφελος;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ: Με πόνο αλήθεια (σε λυπώ) αν γελώ εις βάρος σου.

ΙΣΜΗΝΗ: Τώρα όμως τουλάχιστον (ή έστω και τώρα) σε τι λοιπόν θα μπορούσα να σε ωφελήσω;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ: Σώσε τον εαυτό σου , δεν έχω φθόνο ώστε να σου αρνηθώ (το δικαίωμα) να διαφύγεις (τον κίνδυνο).

ΙΣΜΗΝΗ: Αλίμονο η δύστυχη, και να στερηθώ τη δική σου μοίρα;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ: Ναι γιατί εσύ προτιμάς να ζήσεις, εγώ όμως (προτίμησα) να πεθάνω.

ΙΣΜΗΝΗ: Άλλα όχι χωρίς να εκφράσω τις δικαιολογίες μου.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ: Στα μάτια αυτών εδώ σωστά φαινόσουν ότι σκέφτεσαι εσύ, εγώ όμως φαινόμουν ότι σκέφτομαι (σωστά) στα μάτια των άλλων.

ΙΣΜΗΝΗ: Κι έτσι όμως το αμάρτημα είναι και για τις δύο ίσο.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ: Έχει θάρρος, εσύ ζεις, η δική μου όμως ψυχή από καιρό έχει πεθάνει, έτσι ώστε στους νεκρούς να είμαι ωφέλιμη.

- **Μετάφραση Στίχων: 561-581**

ΚΡΕΩΝ: Αυτές οι δύο κόρες εδώ λέγω, η μια τώρα δα αποδείχτηκε ότι είναι άμυαλη και η άλλη από την πρώτη στιγμή της γέννησής της.

ΙΣΜΗΝΗ: Ναι βασιλιά, γιατί ποτέ ούτε η φρόνηση που έχουμε έμφυτη, μένει σε όσους δυστυχούν, αλλά φεύγει από τη θέση της.

ΚΡΕΩΝ: Σ' εσένα λοιπόν η φρόνηση έφυγε από τη θέση της, από τη στιγμή που προτίμησες να κάνεις παράνομα έργα με τους κακούς.

ΙΣΜΗΝΗ: Και πώς μπορώ να ζήσω μόνη μου, χωρίς αυτήν εδώ;

ΚΡΕΩΝ: Όμως μη λες "αυτή εδώ" γιατί δεν υπάρχει πια.

ΙΣΜΗΝΗ: Θα σκοτώσεις λοιπόν τη μνηστή του γιου σου;

ΚΡΕΩΝ: Και άλλων υπάρχουν τόποι κατάλληλοι για καλλιέργεια.

ΙΣΜΗΝΗ: Όμως ο γάμος με άλλη δε θα είναι τόσο ταιριαστός όσο μεταξύ εκείνου κι αυτής.

ΚΡΕΩΝ: Εγώ μισώ τις κακές γυναίκες για τους γιους μου.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ: Πολυαγαπημένε Αίμονα, πόσο σ' εξευτελίζει ο πατέρας σου.

ΚΡΕΩΝ: Πολύ σ' αλήθεια με σκοτίζεις κι εσύ κι ο γάμος σου.

ΧΟΡΟΣ: Αλήθεια θα χωρίσεις το σπλάχνο σου από αυτήν εδώ;

ΚΡΕΩΝ: Ο Αδης είναι εκείνος ο οποίος θα διαλύσει αυτόν εδώ τον γάμο.

ΧΟΡΟΣ: Έχει αποφασιστεί όπως φαίνεται αυτή εδώ να πεθάνει.

ΚΡΕΩΝ: Και από 'σενα βέβαια και από 'μένα έχει αποφασιστεί. Μη χρονοτριβείτε πλέον, αλλά πηγαίνετε τις μέσα, δούλοι, δεμένες πρέπει να είναι αυτές εδώ οι γυναίκες και όχι ελεύθερες. Γιατί ζητούν βέβαια να ξεφύγουν και οι τολμηροί, όταν βλέπουν πια τον Άδη κοντά στη ζωή τους.

- **Μετάφραση Στίχων: 635-680**

ΑΙΜΩΝ: Πατέρα, είμαι δικός σου κι εσύ με καθοδηγείς σωστά έχοντας σωστές σκέψεις τις οποίες εγώ βέβαια θα ακολουθήσω. Γιατί εγώ κανένα γάμο δεν θα θεωρήσω τόσο σπουδαίο, ώστε να τον βάλω πάνω από τη δική σου συνετή καθοδήγηση.

ΚΡΕΩΝ: Έτσι παιδί μου βέβαια πρέπει να σκέφτεσαι, να ακολουθείς σε όλα την πατρική συμβουλή. Γιατί γι' αυτό οι άνθρωποι εύχονται να αποκτήσουν υπάκουα παιδιά και να τα έχουν στα σπίτια τους, για να εκδικούνται τους εχθρούς με συμφορές και να τιμούν τον φίλο, όπως ακριβώς ο πατέρας. Όποιος όμως γεννάει παιδιά άχρηστα, τι άλλο θα έλεγες πως γέννησε αυτός παρά βάσανα για τον εαυτό του και πολύ γέλιο για τους εχθρούς;

Ποτέ λοιπόν, παιδί μου, να μην αλλάξεις τις τωρινές σου σκέψεις από έρωτα για μια γυναίκα, γνωρίζοντας ότι αυτό γίνεται παγερό αγκάλιασμα, δηλαδή μια γυναίκα όταν είναι κακή σύζυγος στο σπίτι. Γιατί ποια μεγαλύτερη πληγή μπορεί να γίνει από τον κακό φίλο; Περιφρονώντας την λοιπόν σα να ήταν εχθρός σου, άφησε αυτή την κόρη στον Άδη να παντρευτεί. Γιατί εγώ αυτήν την έπιασα επ' αυτοφώρω, μόνη απ' όλους τους πολίτες να παραβαίνει τη διαταγή μου. Και δε θα βγω φεύτης μπροστά σε όλους τους πολίτες αλλά θα την θανατώσω. Γι αυτά ας επικαλείται τον Δία, τον προστάτη της συγγένειας. Γιατί αν βέβαια ανεχτώ τους φυσικούς συγγενείς ώστε να είναι απείθαρχοι, πολύ περισσότερο (θα ανέχομαι πολύ πιο απείθαρχους) τους ξένους. Γιατί όποιος

είναι άνθρωπος χρηστός στους δικούς του θα φανεί και στους πολίτες ότι είναι δίκαιος. Αν όμως κάποιος αυθαιρετώντας ή παραβιάζοντας τους νόμους ή σχεδιάζει να δίνει διαταγές σ' αυτούς που κυβερνούν, αυτός δεν είναι δυνατό να επαινεθεί από μένα. Άλλα όποιον εκλέξει η πόλη άρχοντα, αυτόν πρέπει να τον υπακούουν όλοι και στα μικρά και στα δίκαια και στα αντίθετά τους. Κι εγώ θα μπορούσα να πιστέψω ότι ένας τέτοιος άνδρας θα είχε τη θέληση και να κυβερνά καλά και να κυβερνιέται και ότι στη θύελλα της μάχης εάν είχε παραταχθεί, θα έμενε πιστός και γενναίος σύντροφος.

Δεν υπάρχει μεγαλύτερο κακό από την αναρχία. Αυτή καταστρέφει πόλεις, αυτή αναστατώνει σπίτια, αυτή κάνει να σπάσει η παράταξη και να τραπεί σε άτακτη φυγή ο στρατός. Η πειθαρχία όμως σώζει τους πολλούς από αυτούς που μένουν σταθερά στη θέση τους. Έτσι πρέπει να υπερασπίζεται κανείς τους νόμους και με κανένα τρόπο δεν πρέπει αν νικιέται ένας άντρας από μια γυναίκα. Γιατί είναι προτιμότερο, αν βέβαια πρέπει, να χάσουμε την εξουσία από έναν άντρα και έτσι δεν θα είμαστε κατώτεροι από γυναίκες.

• **Μετάφραση Στίχων: 681-723**

ΧΟΡΟΣ: Σε εμάς τουλάχιστον, αν από τα γηρατειά δεν έχουμε χάσει το νου, φαίνεται ότι μιλάς σωστά γι' αυτά που λες.

ΑΙΜΩΝ: Πατέρα, οι θεοί προικίζουν τους ανθρώπους με φρόνηση, το πιο πολύτιμο απ' όλα τα πράγματα. Κι εγώ ούτε θα μπορούσα και μακάρι να μην μάθω να πω ότι εσύ δε λες σωστά αυτά. Θα μπορούσε όμως και κάποιος άλλος να έχει κάποια σωστή σκέψη. Όπως και να 'ναι από τη φύση μου έχω χρέος να προσέχω από πριν για σενα όσα κανείς λέει ή μπορεί να κατηγορεί. Γιατί το βλέμμα σου προκαλεί φόβο στον απλό πολίτη για τέτοια λόγια, ώστε εσύ να μην ευχαριστιέσαι ακούγοντάς τα. Σ' εμένα όμως είναι δυνατό εξαιτίας την ασημότητας της θέσης μου να ακούω αυτά, πόσο δηλαδή η πόλη θρηνεί την κόρη αυτή λέγοντας πόσο ατιμωτικά πεθαίνει, σα να ήταν η χειρότερη απ' όλες τις γυναίκες, για μια τόσο ένδοξη πράξη. Γιατί αυτή τον αδερφό της, πεσμένο μέσα στο αίμα άταφο, δεν άφησε να κατασπαραχθεί ούτε από άγρια σκυλιά ούτε από κάποιο όρνιο.

Δεν αξίζει αυτή να τιμηθεί με λαμπρή τιμή; Τέτοια φήμη σκοτεινή κυκλοφορεί κρυφά.

Για μένα όμως πατέρα δεν υπάρχει κανένα πολυτιμότερο απόκτημα από τη δική σου ευτυχία. Γιατί ποια χαρά είναι μεγαλύτερη για τα παιδιά από τη δόξα του ευτυχισμένου πατέρα ή για τον πατέρα από (τη δόξα) των παιδιών; Μην έχεις λοιπόν μόνο έναν τρόπο σκέψης, ότι αυτό που λες εσύ είναι σωστό και τίποτα άλλο. Γιατί όσοι νομίζουν ότι μόνο αυτοί σκέφτονται σωστά, ή ότι έχουν γλώσσα ή ψυχή που δεν έχει άλλος, αυτοί όταν ανοιχτούν και εξεταστούν σε βάθος φαίνονται ότι είναι άδειοι. Άλλα δεν είναι καθόλου ντροπή για έναν άνθρωπο να μαθαίνει πολλά, και αν ακόμη κάποιος είναι σοφός, και να μην παρατραβάει το σκοινί. Βλέπεις όσα δέντρα υποχωρούν κοντά στο ορμητικό ρεύμα πως διασώζουν τα κλαδιά, ενώ όσα αντιστέκονται καταστρέφονται σύρριζα. Επίσης όποιος τεντώνει πολύ τα πανιά του πλοίου και δεν τα χαλαρώνει καθόλου στον άνεμο, αφού αναποδογυρίσει το πλοίο ταξιδεύει στη συνέχεια με ανεστραμμένο το κατάστρωμα. Άλλα δώσε τόπο στην οργή και άλλαξε γνώμη. Κι αν μπορώ κι εγώ να προσθέσω κάποια γνώμη, παρότι νεότερος, εγώ βέβαια λέω ότι το καλύτερο είναι να γεννιέται κανείς πάνσοφος. Άλλιώς, γιατί συνήθως δε συμβαίνει έτσι, καλό είναι και να μαθαίνει απ' όσους μιλούν ορθά.

• **Μετάφραση Στίχων: 724-780**

ΧΟΡΟΣ: Βασιλιά πρέπει κι εσύ να ακούσεις αν λέει κάτι ορθό κι από σένα (να ακούει) αυτός εδώ. Γιατί σωστά μιλήσατε και οι δύο.

ΚΡΕΩΝ: Σ' αυτή την ηλικία θα διδαχθούμε από τη φρόνηση (κάποιου) άνδρα τόσο νέου σε ηλικία;
ΑΙΜΩΝ: Να μη διδαχθείς τίποτα το άδικο. Ακόμα κι αν είμαι νέος, πρέπει να εξετάζεις τα έργα παρά την ηλικία.

ΚΡΕΩΝ: Είναι λοιπόν πράξη συνετή να τιμά κανείς όσους παρανομούν.

ΑΙΜΩΝ: Ούτε εγώ δείχνω σεβασμό σε όσους παρανομούν, ούτε άλλους θα πρόσταζα (να το κάνουν).

ΚΡΕΩΝ: Δεν έχει λοιπόν αυτή εδώ προσβληθεί από τέτοια αρρώστια;

ΑΙΜΩΝ: Δεν εννοείς (λες) πως όλο σο λαός της πόλης (έχει προσβληθεί)

ΚΡΕΩΝ: Η πόλη θα πει όσα πρέπει να διατάζω;

ΑΙΜΩΝ: Βλέπεις πως έχεις μιλήσει σαν ανόητο παιδί;

ΚΡΕΩΝ: Για λογαριασμό άλλου ή για δικό μου πρέπει αν κυβερνώ αυτή τη χώρα;

ΑΙΜΩΝ: (Για σένα και για το λαό πρέπει να εξουσιάζεις) γιατί η πόλη δεν είναι ενός ανθρώπου.

ΚΡΕΩΝ: Η πόλη δεν ανήκει στον άρχοντα;

ΑΙΜΩΝ: Ωραία βέβαια θα κυβερνήσεις μια έρημη πόλη.

ΚΡΕΩΝ: Όπως μου φαίνεται αυτός συμμαχεί με τη γυναίκα.

ΑΙΜΩΝ: Αν βέβαια είσαι γυναίκα. Γιατί για σένα ενδιαφέρομ

ΚΡΕΩΝ: Χειρότερε απ' όλους! (Ενδιαφέρεσαι για μένα) ενώ έρχεσαι να αντιδικήσεις με τον πατέρα σου;

ΑΙΜΩΝ: Ναι γιατί σε βλέπω να παίρνεις άδικες αποφάσεις.

ΚΡΕΩΝ: Διαπράττω αδικίες (Παίρνω άδικες αποφάσεις) τιμώντας την εξουσία μου;

ΑΙΜΩΝ: Δεν την τιμάς, την τιμάς καταπατώντας τους θεϊκούς νόμους.

ΚΡΕΩΝ: Αχρείο πλάσμα, δούλε μιας γυναίκας.

ΑΙΜΩΝ: (Μπορεί να είμαι δούλος) αλλά δε θα με δεις να υποκύπτω σε αισχρές πράξεις.

ΚΡΕΩΝ: Όλα τα λόγια σου βέβαια είναι υπέρ αυτής.

ΑΙΜΩΝ: Και για σένα βέβαια και για μένα και για τους θεούς του κάτω κόσμου ενδιαφέρομαι.

ΚΡΕΩΝ: Αυτή με κανένα τρόπο δε θα την παντρευτείς ζωντανή.

ΑΙΜΩΝ: Αυτή λοιπόν θα πεθάνει και πεθαίνοντας θα πάρει κάποιον.

ΚΡΕΩΝ: Αλήθεια έρχεσαι εναντίον μου με τόσο θράσος, ώστε να με απειλείς ακόμα;

ΑΙΜΩΝ: Ποια απειλή υπάρχει στο να λες ανόητες γνώμες;

ΚΡΕΩΝ: Με κλάματα θα με συνετίζεις αν και είσαι άμυναλος;

ΑΙΜΩΝ: Αν δεν ήσουν πατέρας μου, θα έλεγα ότι δεν σκέφτεσαι σωστά.

ΚΡΕΩΝ: Δούλε της γυναίκας μη φλυαρείς (μη με κολακεύεις)

ΑΙΜΩΝ: Θέλεις να μιλάς και να μην παίρνεις καμιά απάντηση στα λόγια;

ΚΡΕΩΝ: Αλήθεια; Μα τον ίδιο τον Όλυμπο, να ξέρεις πως δε θα με βρίζεις ατιμώρητα με τις συνεχείς κατηγορίες. Πάρε τη μισητή γυναίκα μπροστά στα μάτια μου, να πεθάνει παρουσία του μνηστήρα (της).

ΑΙΜΩΝ: Όχι βέβαια, δε θα πεθάνει κοντά μου τουλάχιστον, μην το φανταστείς, το κεφάλι μου ποτέ πια δεν θα το δεις στα μάτια σου, για να δείχνεις την τρέλα σου σε όσους από τους φίλους σου μπορούν να την ανεχτούν.

ΧΟΡΟΣ: Ο άντρας έφυγε βιαστικά, οργισμένος. Η ψυχή τόσο νέου είναι επικίνδυνη αν πονέσει.

ΚΡΕΩΝ: Καταλαβαίνω ότι μεγαλοπιάνεται απ' ότι ταιριάζει σ' έναν ανθρωπό. Αυτές όμως τις δύο κόρες δε θα γλιτώσει από τον θάνατο.

ΧΟΡΟΣ: Και τις δύο σκέφτεσαι να σκοτώσεις.

ΚΡΕΩΝ: Όχι αυτή που δεν άγγιξε. Σωστά μιλάς.

ΧΟΡΟΣ: Με ποιόν τρόπο σκέφτεσαι να τη σκοτώσεις;

ΚΡΕΩΝ: Οδηγώντας την σε απάτητο δρόμο θα τη θάψω ζωντανή σε σπηλιά, δίνοντάς της τροφή, ίσα ίσα να αποτρέψει το μίασμα από την πόλη. Και εκεί παρακαλώντας τον Άδη, ίσως γλιτώσει τον θάνατο, να και αργά θα μάθει ότι είναι μάταιος κόπος να τιμά κανείς όσους βρίσκονται στον Άδη.